

Klasa: 100-01/12-01/04

Urbroj: 50301-04/04-12-2

Zagreb, 4. listopada 2012.

HRVATSKI SABOR

Predmet: Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o poticanju zapošljavanja, s Konačnim prijedlogom zakona

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 85/2010 – pročišćeni tekst) i članaka 129. i 159. Poslovnika Hrvatskoga sabora, Vlada Republike Hrvatske podnosi Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o poticanju zapošljavanja, s Konačnim prijedlogom zakona za hitni postupak.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila prof. dr. sc. Miranda Mrišića, dr. med., ministra rada i mirovinskoga sustava, Božidara Štubelja, zamjenika ministra rada i mirovinskoga sustava, te Mirjanu Rađenović, Tatjanu Dalić i Marka Krištofa, pomoćnike ministra rada i mirovinskoga sustava.

PREDSJEDNIK

Zoran Milanović

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O POTICANJU ZAPOSŁJAVANJA,
S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O POTICANJU ZAPOSŁJAVANJA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o poticanju zapošljavanja sadržana je u odredbi članka 2. stavka 4., a u vezi s odredbom članka 55. i 58. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 85/2010 - pročišćeni tekst).

II. OCJENA STANJA, OSNOVNA PITANJA KOJA SE UREĐUJU PREDLOŽENIM ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Ocjena stanja

Važeći Zakon o poticanju zapošljavanja donesen je u Hrvatskome saboru na sjednici održanoj 11. svibnja 2012. godine i objavljen je u Narodnim novinama broj 57/2012.

Od stupanja na snagu Zakona o poticanju zapošljavanja (u daljnjem tekstu: Zakon), najviše interesa javnosti pobudilo je stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa, te sezonsko zapošljavanje u poljoprivredi. Do 31. kolovoza 2012. godine, a od stupanja Zakona na snagu, ukupno je u mjeru stručnog osposobljavanja za rad bez zasnivanja radnog odnosa uključeno 2.930 osoba te je kupljen 170.551 vrijednosni kupon (vrijednosti 20,09 kuna) za sezonski rad u poljoprivredi, čime su u Državni proračun Republike Hrvatske uplaćeni doprinosi za obvezna osiguranja za mirovinsko osiguranje te doprinos za zaštitu zdravlja na radu i za zapošljavanje.

Kao podrška provođenju mjera definiranih Zakonom, javnosti je omogućena komunikacija s Ministarstvom rada i mirovinskoga sustava i s Vladom Republike Hrvatske. Upitima su sami građani, kao i javna tijela koja provode mjere predviđene Zakonom, upozoravali na poteškoće na koje nailaze u ostvarenju i provedbi prava propisanih ovim Zakonom.

Najčešći upiti vezani su upravo uz mjeru stručnog osposobljavanja za rad bez zasnivanja radnog odnosa, odnosno uz propisano ograničenje od ukupno jedne godine staža ostvarenog u mirovinskom osiguranju. Značajan broj osoba u Republici Hrvatskoj tijekom studija morao je raditi na poslovima niže složenosti kako bi sebi omogućili studiranje i egzistenciju. Budući da je mnogo osoba studiralo izvanredno, čime nisu ostvarili studentska prava, ovaj staž im je formalno evidentiran u mirovinskom osiguranju. Po završetku studija navedene su osobe prikupile više od jedne godine staža u mirovinskom osiguranju, no stavljeni su u nepovoljan položaj na tržištu rada budući da nisu zanimljivi poslodavcima zbog nedostatka radnog iskustva u zvanju za koje su se obrazovale. S obzirom na navedeno, ove su osobe izravno onemogućene koristiti mjeru stručnog osposobljavanja, a neiskorišteni potencijal visoko obrazovanog kadra, zbog formalnosti, ostaje ograničen na poslove niže složenosti.

Drugu skupinu osoba u nepovoljnom položaju na tržištu rada, a zbog nedostatka iskustva u struci te više od jedne godine ostvarenog staža u mirovinskom osiguranju, čine žene bez radnog iskustva koje su ostvarile staž temeljem prava iz roditeljskog dopusta. Navedene žene nalaze se u posebno nepovoljnijem položaju na tržištu rada, jer kao nezaposlene majke teško ostvaruju prava iz drugih propisa, poput prava na jaslice i dječji vrtić, čime im je ograničeno traženje posla, a nerijetko su diskriminirane od poslodavaca koji i dalje radije zapošljavaju osobe bez djece.

Budući da je mjera stručnog osposobljavanja za rad bez zasnivanja radnog odnosa usmjerena ka ostvarivanju radnog iskustva vezanog uz struku, a posebno za osobe koje imaju više godina ostvarenog staža izvan struke te bi koristile ovu mjeru, potrebno je definirati ostvareno radno iskustvo iskazano u mjesecima kako bi se moglo precizno utvrditi trajanje stručnog osposobljavanja, ovisno o trajanju pripravničkog staža koji propisuje sama struka.

Sljedeći jasan problem prilikom provedbe mjere stručnog osposobljavanja odnosi se na duljinu vođenja osobe u evidenciji tijela nadležnog za vođenje evidencije o nezaposlenima, gdje se tijekom provedbe pokazalo kako je rok od devedeset dana ograničavajući te ga je potrebno skratiti, čime bi se obuhvatio značajno veći broj osoba.

Prilikom provedbe dijela Zakona koji se odnosi na sezonsko zapošljavanje u poljoprivredi, javile su se određene poteškoće. Jedna od poteškoća je utvrđivanje članova obitelji, odnosno osoba koje nisu dužne raditi putem ugovora o sezonskom radu u poljoprivredi. Sljedeća se odnosi na mogućnost kupnje vrijednosnih kupona od strane fizičkih osoba, odnosno osoba koje nemaju registriranu djelatnost, dok se posljednja poteškoća odnosi na potrebu dodatnog pojašnjenja sezonskog rada za pojedine poslove i uvođenje novih poslova koji nisu bili predviđeni.

Osnovna pitanja koja se uređuju predloženim zakonom te posljedice koje će donošenjem zakona proisteći

Ovim se zakonskim prijedlogom predlaže redefiniranje pojma nezaposlene osobe bez radnog iskustva kako bi se omogućilo stručno osposobljavanje i osobama koje su ostvarile više od jedne godine staža u mirovinskom osiguranju. U tom smislu nezaposlenom bi se osobom smatrala osoba koja se u evidenciji tijela nadležnog za vođenje evidencije o nezaposlenima vodi duže od trideset dana i koja nema više od jedne godine evidentiranog staža u zvanju za koje se obrazovala, bez obzira na ukupno ostvaren staž mirovinskog osiguranja. Ovime se, dakle, skraćuje vrijeme vođenja u evidenciji s devedeset na trideset dana, te se ograničenje od jedne godine staža u mirovinskom osiguranju zamjenjuje ograničenjem od jedne godine staža u zvanju za koje se nezaposlena osoba obrazovala i to bez obzira na ukupno ostvareni staž u mirovinskom osiguranju. Također, postoji potreba propisivanja trajanja stručnog osposobljavanja duljeg od 24 mjeseca zbog struka u kojima je trajanje pripravničkog staža propisano do 36 mjeseci.

Potrebno je izričito propisati da pravo na olakšicu za zapošljavanje nezaposlenih osoba traje dvije godine, a ne kako je do sada bilo propisano "do" dvije godine, kako bi se ojačao učinak poticanja zapošljavanja na ciljne skupine, te dodatno uskladile odredbe Zakona s odredbama posebnih propisa o doprinosima. Osim toga, potrebno je ispraviti pogrešku u članku 5. stavku 1. podstavku 2. Zakona.

Sljedeće pitanje koje je potrebno urediti jest definicija privremenih, odnosno povremenih poslova u poljoprivredi, radi potpunijeg obuhvata poslova s područja bilinogojstva, stočarstva i ribarstva.

Potrebno je proširiti definiciju poslodavca koji može zapošljavati na privremenim, odnosno povremenim sezonskim poslovima u poljoprivredi i na fizičku osobu, odnosno osobu koja nema registriranu poljoprivrednu djelatnost i nije nositelj obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva evidentiranog u odgovarajućem upisniku.

Radi značajnih poteškoća pri utvrđivanju kruga osoba koje nemaju obvezu sklapanja ugovora o sezonskom radu za obavljanje privremenih, odnosno povremenih sezonskih poslova u poljoprivredi, definiraju se članovi obitelji poslodavca fizičke osobe koja zapošljava na tim poslovima, a koji u okviru tradicije pružanja obiteljske pomoći mogu toj fizičkoj osobi pomagati, pa se u tom slučaju ne primjenjuju odredbe o zapošljavanju na privremenim, odnosno povremenim sezonskim poslovima u poljoprivredi. Također se kao izuzetak od obveze sklapanja ugovora o sezonskom radu za obavljanje privremenih, odnosno povremenih sezonskih poslova u poljoprivredi, propisuje i prijateljska i susjedska pomoć fizičkoj osobi u obavljanju poslova, ako njeni prijatelji i susjedi taj rad obavljaju bez plaćanja i druge materijalne koristi.

Također, potrebno je prekršajnu odredbu iz članka 15. stavka 1. podstavka 2. Zakona izmijeniti sukladno Odluci o usklađivanju prekršajnog zakonodavstva Republike Hrvatske s Kaznenim zakonom (Narodne novine, broj 79/2012), kako bi se izbjeglo preklapanje u opisu kaznenog djela iz članka 258. Kaznenog zakona (Narodne novine, broj 125/2011) i prekršaja iz članka 15. stavka 1. podstavka 2. Zakona.

III. OCJENA I IZVORI SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provođenje ovoga zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva iz državnog proračuna Republike Hrvatske, a ne očekuje se niti smanjenje prihoda, s obzirom na to da po toj osnovi nisu niti planirani prihodi.

Može se očekivati povećan priljev uplaćenih sredstava po osnovi uplate doprinosa za obvezno zdravstveno osiguranje od strane poslodavaca - fizičkih i pravnih osoba, zbog povećane mogućnosti korištenja mjere stručnog osposobljavanja za osobe s evidentiranim stažem u mirovinskom osiguranju. Također, zbog proširenja mogućnosti kupnje vrijednosnih kupona za fizičke osobe, može se očekivati povećan priljev sredstava po osnovi uplate doprinosa za obvezna osiguranja kao i po osnovi poreza na dohodak.

IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Temelj za donošenje ovoga zakona po hitnom postupku nalazi se u odredbi članka 159. Poslovnika Hrvatskoga sabora, a to su osobito opravdani državni razlozi, odnosno potreba da se u uvjetima gospodarske i financijske krize i njenog negativnog utjecaja na tržište rada u Republici Hrvatskoj jača zapošljivost nezaposlenih osoba i povećava zaposlenost, te učinkovitije suzbija siva ekonomija.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O POTICANJU ZAPOSŁJAVANJA

Članak 1.

U Zakonu o poticanju zapošļavanja (Narodne novine, broj 57/2012), u članku 2. stavku 1. podstavak 1. mijenja se i glasi:

"1) nezaposlena osoba bez radnog iskustva u zvanju za koje se obrazovala, osoba koja se u evidenciji tijela nadležnog za vođenje evidencije o nezaposlenima, kao nezaposlena osoba vodi duže od trideset dana i koja bez obzira na razdoblje ukupno evidentiranog staža u mirovinskome osiguranju, nema više od jedne godine staža u zvanju za koje se obrazovala, odnosno evidentiranog staža ostvarenog po toj osnovi kod tuzemnog ili inozemnog nositelja obveznog mirovinskog osiguranja, te se zapošļava na temelju ugovora o radu ili se korištenjem mjera aktivne politike u zapošļavanju, stručno osposobljava za rad bez zasnivanja radnog odnosa,".

Podstavak 5. mijenja se i glasi:

"5) privremeni, odnosno povremeni sezonski posao u poljoprivredi, posao u području:

- bilinogojstva koji obuhvaća pripremu zemļišta, sjetvu, sadnju, cijepljenje, uzgojne mjere, rezidbu, plijevljenje, prorjeđivanje, pikiranje, presađivanje, zaštitu bilja, žetvu, berbu, sakupljanje, premještanje uroda, sortiranje, doradu, preradu i pakiranje, utovar i istovar poljoprivrednih proizvoda ili repromaterijala,
- stočarstva koji obuhvaća striženje, mužnju, janjenje, jarenje, prikupljanje i čuvanje stada, te premještanje košnica i vrcanje meda, sakupljanje i sortiranje jaja, prikupljanje i utovar peradi, čišćenje objekata između proizvodnih ciklusa, utovar i istovar stoke ili hrane za životinje,
- ribarstva koje obuhvaća gospodarski ribolov na moru i slatkim vodama, uzgoj slatkovodne i morske ribe i školjkaša te preradu ribe i drugih vodenih organizama,".

Podstavak 7. mijenja se i glasi:

"7) poslodavac koji može zapošļavati na privremenim, odnosno povremenim sezonskim poslovima u poljoprivredi:

- fizička ili pravna osoba koja obavlja registriranu poljoprivrednu djelatnost,
- fizička osoba nositelj obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva evidentiranog u odgovarajućem upisniku,
- fizička osoba,".

U podstavku 9. točka se zamjenjuje zarezom, a iza podstavka 9. dodaje se podstavak 10. koji glasi:

"10) član obitelji poslodavca fizičke osobe iz članka 2. stavka 1. podstavka 7. ovoga Zakona: supružnik, srodnici po krvi u ravnoj lozi i njihovi supružnici (djedovi i bake, roditelji, djeca, unuci i praunuci), srodnici po krvi u pobočnoj lozi i njihovi supružnici (braća i sestre te njihovi potomci, braća i sestre oca i majke te njihovi potomci), srodnici po tazbini i njihovi supružnici (roditelji supružnika, braća i sestre supružnika te njihovi potomci), pastorčad i posvojenici i njihovi supružnici, korisnik udomiteljstva kojem ta fizička osoba pruža uslugu udomiteljske skrbi, osoba koju je ta fizička osoba dužna uzdržavati te osoba s kojom je ta fizička osoba u izvanbračnoj zajednici."

Članak 2.

U članku 3. stavak 1. mijenja se i glasi:

"(1) Pravo na olakšicu u obliku oslobađanja od obveze doprinosa, obveze obračuna i uplate doprinosa na osnovicu prema plaći, odnosno prema osnovici za obračun doprinosa za mjesec dana rada prema posebnim propisima o doprinosima, u trajanju od dvije godine, može ostvariti poslodavac koji na temelju ugovora o radu zaposli nezaposlenu osobu iz članka 2. stavka 1. podstavaka 1. i 2. ovoga Zakona."

Članak 3.

U članku 5. stavku 1. podstavku 2. riječ: "isplati" zamjenjuje se riječju: "uplati".

Članak 4.

U članku 6. stavku 2. riječ: "od" zamjenjuje se riječju: "do".

U podstavku 2. riječi: "dvadeset četiri mjeseca" zamjenjuju se riječima: "trideset šest mjeseci".

Članak 5.

U članku 11. iza stavka 2. dodaju se stavci 3. i 4. koji glase:

"(3) Članovi obitelji poslodavca fizičke osobe iz članka 2. stavka 1. podstavka 7. ovoga Zakona, mogu toj fizičkoj osobi pomagati u obavljanju privremenih, odnosno povremenih sezonskih poslova u poljoprivredi, bez obveze sklapanja ugovora o sezonskom radu za obavljanje privremenih, odnosno povremenih sezonskih poslova u poljoprivredi.

(4) Fizičkoj osobi iz članka 2. stavka 1. podstavka 7. alineje 3. ovoga Zakona, koja kao poslodavac zapošljava na privremenim, odnosno povremenim sezonskim poslovima u poljoprivredi, u obavljanju tih poslova mogu pomagati prijatelji i susjedi, bez obveze sklapanja ugovora o sezonskom radu za obavljanje privremenih, odnosno povremenih sezonskih poslova u poljoprivredi, ako taj rad obavljaju bez plaćanja i druge materijalne koristi."

Članak 6.

U članku 13. stavku 5. riječi: "po stopi od 25%" zamjenjuju se riječima: "po stopi za obračun predujma poreza na dohodak od drugog dohotka, prema propisima koji uređuju oporezivanje dohotka".

Članak 7.

U članku 15. stavku 1. podstavak 2. mijenja se i glasi:

"2) ako prestankom ispunjavanja uvjeta izgubi pravo na olakšicu, a u roku od trideset dana ne obračuna i ne uplati obvezu doprinosa na osnovicu u visini iskorištenog iznosa olakšice (članak 5. stavak 2.),".

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE**Članak 8.**

Zahtjevi za ostvarivanje prava poslodavaca i osobe koja se stručno osposobljava za rad bez zasnivanja radnog odnosa, podneseni do dana stupanja na snagu ovoga Zakona, dovršit će se prema propisima koji su se primjenjivali do toga dana, ako ovim Zakonom određeno pravo nije uređeno na povoljniji način.

Članak 9.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama.

OBRAZLOŽENJE

Članak 1.

Određuje se tko je u smislu Zakona nezaposlena osoba bez radnog iskustva u zvanju za koje se obrazovala, a izmjena se odnosi na smanjenje trajanja razdoblja prijave u evidenciji o nezaposlenima, s devedeset na trideset dana te na uvjete vezane uz ukupni staž osobe u mirovinskom osiguranju. Nezaposlena osoba sada može imati ukupno evidentirani staž u mirovinskom osiguranju veći od godine dana uz uvjet da nema više od jedne godine staža u zvanju.

Mijenja se odnosno dopunjuje stavak kojim se propisuju privremeni, odnosno povremeni sezonski poslovi u poljoprivredi radi potpunijeg obuhvata poslova s područja bilinogojstva, stočarstva i ribarstva.

Određuje se tko se u smislu Zakona smatra poslodavcem koji može zapošljavati na privremenim, odnosno povremenim sezonskim poslovima u poljoprivredi. Izmjenom ove odredbe Zakona, proširuje se krug osoba koje mogu zapošljavati na privremenim, odnosno povremenim sezonskim poslovima u poljoprivredi, na način da zapošljavati može i svaka fizička osoba.

Određuje se tko se u smislu odredaba ovoga Zakona smatra članom obitelji poslodavca fizičke osobe koja može zapošljavati na privremenim, odnosno povremenim sezonskim poslovima u poljoprivredi.

Članak 2.

Sadržaj i pojmovi u ovoj odredbi usklađuju se s odredbama posebnih propisa koji uređuju doprinose za financiranje obveznih osiguranja. Također, propisuje se da pravo na olakšicu traje dvije godine.

Članak 3.

Ispravlja se pogreška u članku 5. stavku 1. podstavku 2. Zakona.

Članak 4.

Određuje se trajanje ugovora o stručnom osposobljavanju za rad bez zasnivanja radnog odnosa, na način da se propisuje najduže trajanje ovog ugovora, kao i mogućnost sklapanja ovog ugovora u kraćem trajanju.

Mijenja se, odnosno dopunjuje stavak o najdužem trajanju ugovora o stručnom osposobljavanju za osobe u obrtničkim zanimanjima u vezanom obrtu i zanimanjima u kojima je obavljanje poslova uvjetovano članstvom u strukovnim udrugama osnovanim sukladno posebnom propisu, na način da se za ove osobe umjesto mogućnosti sklapanja ugovora u najdužem trajanju od dvadeset četiri mjeseca, propisuje mogućnost sklapanja ugovora u najdužem trajanju do trideset šest mjeseci, sukladno posebnom propisu koji uređuje uvjete za polaganje stručnih ispita za određena zanimanja.

Članak 5.

Propisuje se da članovi obitelji poslodavca fizičke osobe iz članka 2. stavka 1. podstavka 7. Zakona, koja može zapošljavati na privremenim, odnosno povremenim sezonskim poslovima u poljoprivredi, mogu toj fizičkoj osobi pomagati u obavljanju navedenih poslova, kao dio tradicije pružanja obiteljske pomoći, bez obveze sklapanja ugovora o sezonskom radu za obavljanje privremenih, odnosno povremenih sezonskih poslova u poljoprivredi.

Također se, kao izuzetak od obveze sklapanja ugovora o sezonskom radu za obavljanje privremenih, odnosno povremenih sezonskih poslova u poljoprivredi, propisuje i mogućnost prijateljske i susjedske pomoći u obavljanju poslova kada se taj rad obavlja bez plaćanja i druge materijalne koristi, ali samo kada se takva pomoć u obavljanju poslova pruža fizičkoj osobi iz članka 2. stavka 1. podstavka 7. alineje 3. Zakona.

Članak 6.

Mijenja se dio odredbe, na način da se stopa za obračun predujma poreza na dohodak od drugog dohotka ne određuje u obliku postotka, već pozivanjem na posebni propis koji uređuje oporezivanje dohotka, zbog mogućnosti njegove izmjene.

Članak 7.

Mijenja se prekršajna odredba kako bi se izbjeglo njeno preklapanje s opisom kaznenog djela iz članka 258. Kaznenog zakona.

Članak 8.

Određuje koji se propis primjenjuje na ostvarivanje prava poslodavaca i osobe koja se stručno osposobljava za rad bez zasnivanja radnog odnosa, u onim postupcima koji su započeti do dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 9.

Određuje stupanje na snagu ovoga Zakona.

**TEKST ODREDBI VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU,
ODNOSNO DOPUNJUJU**

Članak 2.

(1) U smislu ovoga Zakona određuje se da je:

- 1) nezaposlena osoba bez radnog iskustva u zvanju za koje se obrazovala, osoba koja se u evidenciji tijela nadležnog za vođenje evidencije o nezaposlenima, kao nezaposlena osoba vodi duže od devedeset dana i koja nema više od jedne godine evidentiranog staža u mirovinskom osiguranju niti je staž mirovinskog osiguranja ostvarila kod inozemnog nositelja obveznog mirovinskog osiguranja, te se zapošljava na temelju ugovora o radu ili se korištenjem mjera aktivne politike u zapošljavanju, stručno osposobljava za rad bez zasnivanja radnog odnosa,
- 2) dugotrajno nezaposlena osoba, osoba koja se, bez obzira ima li evidentiran staž u mirovinskom osiguranju ili je staž mirovinskog osiguranja ostvarila kod inozemnog nositelja obveznog mirovinskog osiguranja, u evidenciji tijela nadležnog za vođenje evidencije o nezaposlenima, kao nezaposlena osoba vodi neprekidno duže od dvije godine te se zapošljava na temelju ugovora o radu,
- 3) korisnik mirovine, osoba koja je ostvarila pravo na mirovinu prema propisima Republike Hrvatske, države članice Europske unije ili države s kojom je Republika Hrvatska sklopila ugovor o socijalnom osiguranju,
- 4) tražitelj zaposlenja, osoba koja se želi zaposliti na privremenim, odnosno povremenim sezonskim poslovima u poljoprivredi, osim osobe koja:
 - je zaposlena osoba, odnosno samozaposlena osoba i osoba koja se nalazi u nekom radnom ili socijalnom statusu na temelju kojega je obvezno osigurana prema posebnim propisima koji uređuju obvezna osiguranja,
 - je zaposlena na temelju ugovora o radu na određeno vrijeme za stalne sezonske poslove, u razdoblju u kojem obavlja ugovorene poslove,
 - ima utvrđenu opću nesposobnost za rad,
 - je osigurana na produženo osiguranje prema posebnom propisu koji uređuje mirovinsko osiguranje, osim ako je osigurana na produženo osiguranje za vrijeme nezaposlenosti, tijekom privremenog ili sezonskog prekida obavljanja djelatnosti ili za vrijeme nezaposlenosti pomorca nakon prestanka ugovora o radu na određeno vrijeme,
- 5) privremeni, odnosno povremeni sezonski posao u poljoprivredi, posao u području:
 - bilinogojstva koji obuhvaća pripremu zemljišta, sjetvu, sadnju, cijepljenje, uzgojne mjere, rezidbu, plijevljenje, prorjeđivanje, pikiranje, presađivanje, zaštitu bilja, žetvu, berbu, sakupljanje, premještanje uroda, sortiranje, doradu, preradu i pakiranje,
 - stočarstva koji obuhvaća striženje, mužnju, janjenje, jarenje, prikupljanje i čuvanje stada, te premještanje košnica i vrcanje meda,
 - ribarstva koje obuhvaća slatkovodno ribarstvo i jesenski izlov ribe u akvakulturi, morsko ribarstvo, odnosno lov na plivarici i izlov tramatom, sortiranje i pakiranje ribe te skupljanje školjaka,
- 6) poslodavac koji može koristiti olakšice pri zapošljavanju, odnosno koji stručno osposobljava korištenjem mjera aktivne politike u zapošljavanju, fizička ili pravna osoba koja nezaposlenu osobu zapošljava, odnosno stručno osposobljava za rad,

7) poslodavac koji može zapošljavati na privremenim, odnosno povremenim sezonskim poslovima u poljoprivredi, fizička ili pravna osoba koja obavlja registriranu poljoprivrednu djelatnost ili fizička osoba nositelj obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva evidentiranog u odgovarajućem upisniku,

8) sezonski radnik u poljoprivredi, nezaposlena osoba, korisnik mirovine ili tražitelj zaposlenja koji, na temelju ugovora o sezonskom radu, obavlja privremene, odnosno povremene sezonske poslove u poljoprivredi,

9) vrijednosni kupon, javna isprava kojom se dokazuje da je poslodavac za sezonskog radnika u poljoprivredi uplatio doprinose za obvezna osiguranja prema dnevnoj osnovici.

(2) Riječi koje imaju rodno značenje, bez obzira jesu li u ovome Zakonu korištene u muškom ili ženskom rodu, odnose se na jednak način na muški i ženski rod.

Članak 3.

(1) Pravo na olakšicu u obliku oslobađanja od obveze doprinosa na osnovicu i obveze obračuna i uplate doprinosa na osnovicu u trajanju do dvije godine, može ostvariti poslodavac koji na temelju ugovora o radu zaposli nezaposlenu osobu iz članka 2. stavka 1. podstavka 1. i 2. ovoga Zakona.

(2) Pod doprinosima u smislu stavka 1. ovoga članka, podrazumijeva se doprinos za obvezna osiguranja na osnovicu, odnosno plaću za zdravstveno osiguranje, za zaštitu zdravlja na radu, za zapošljavanje te poseban doprinos za poticanje zapošljavanja osoba s invaliditetom, ako je poslodavac obveznik uplate toga posebnog doprinosa.

Članak 5.

(1) Olakšicu iz članka 3. ovoga Zakona može ostvariti poslodavac ako:

- 1) radnicima dospjele plaće isplati sukladno odredbama Zakona o radu,
- 2) dospjele poreze i doprinose za obvezna osiguranja isplati istovremeno s isplatom plaće,
- 3) za vrijeme trajanja olakšice niti za jednog svog radnika ne donese odluku o otkazu iz poslovno uvjetovanih razloga.

(2) Ako tijekom trajanja olakšice iz članka 3. ovoga Zakona nastupi okolnost uslijed koje poslodavac više ne ispunjava neki od uvjeta iz stavka 1. ovoga članka, danom prestanka ispunjavanja uvjeta gubi pravo na tu olakšicu te je dužan u roku od trideset dana obračunati i uplatiti obvezu doprinosa na osnovicu u visini ukupno iskorištenog iznosa olakšice, te o tome, prema posebnom propisu izvijestiti tijelo nadležno za financije.

(3) Ispunjavanje uvjeta iz stavka 1. podstavka 1. i 2. ovoga članka, za korištenje olakšice iz članka 3. ovoga Zakona, nadzire tijelo državne uprave nadležno za financijske poslove, a ispunjavanje uvjeta iz stavka 1. podstavka 3. ovoga članka, nadzire tijelo državne uprave nadležno za inspekciju rada.

(4) Poslodavac je, prije početka korištenja olakšice iz članka 3. ovoga Zakona, dužan od tijela nadležnog za provedbu mirovinskog osiguranja i tijela nadležnog za vođenje evidencije nezaposlenih, pribaviti dokaze o ispunjavanju uvjeta za korištenje olakšice.

(5) Radi omogućavanja praćenja ispunjavanja uvjeta iz stavka 1. ovoga članka, tijelo nadležno za provedbu mirovinskoga osiguranja, tijelo nadležno za vođenje evidencije nezaposlenih i tijelo državne uprave nadležno za inspekciju rada će, prema posebnom propisu o zaštiti osobnih podataka, dostavljati podatke tijelu nadležnom za financije.

(6) Ako poslodavac ne postupi u skladu sa stavkom 2. ovoga članka, tijelo nadležno za financije će rješenjem utvrditi obvezu uplate iskorištenog iznosa olakšice.

Članak 6.

(1) Poslodavac može, neovisno o tome je li stručni ispit ili radno iskustvo, zakonom ili drugim propisom utvrđeno kao uvjet za obavljanje poslova radnog mjesta određenog zanimanja, s nezaposlenom osobom iz članka 2. stavka 1. podstavka 1. ovoga Zakona, korištenjem mjere aktivne politike u zapošljavanju prema posebnom propisu, sklopiti pisani ugovor o stručnom osposobljavanju za rad bez zasnivanja radnog odnosa.

(2) Ugovor iz stavka 1. ovoga članka može se sklopiti u trajanju od:

1) dvanaest mjeseci za osobe koje su završile preddiplomski, diplomski ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij, odnosno preddiplomski ili specijalistički diplomski stručni studij,

2) dvadeset četiri mjeseca za osobe u obrtničkim zanimanjima u vezanom obrtu i zanimanjima u kojima je obavljanje poslova uvjetovano članstvom u strukovnim udrugama osnovanim sukladno posebnom propisu.

(3) Ako je ugovor o stručnom osposobljavanju za rad bez zasnivanja radnog odnosa sklopljen s nezaposlenom osobom iz stavka 2. podstavka 2. ovoga članka koja nema evidentirani staž u mirovinskom osiguranju niti je staž mirovinskog osiguranja ostvarila kod inozemnog nositelja osiguranja, poslodavac će tijekom ukupnog trajanja stručnog osposobljavanja, za tu osobu biti oslobođen od obveze doprinosa na osnovicu i obveze obračuna i uplate doprinosa na osnovicu za zdravstveno osiguranje, za zaštitu zdravlja na radu te posebnog doprinosa za poticanje zapošljavanja osoba s invaliditetom, ako je poslodavac obveznik uplate toga posebnog doprinosa.

(4) Poslodavac koji s osobom iz stavka 2. podstavka 2. ovoga članka, za koju prema posebnim propisima o doprinosima nije u obvezi doprinosa na osnovicu i obvezi obračuna i uplate doprinosa na osnovicu, ima sklopljen ugovor o stručnom osposobljavanju za rad bez zasnivanja radnog odnosa, ne može za tu osobu koristiti i oslobođenje iz stavka 3. ovoga članka.

(5) Ako poslodavac tijekom trajanja ugovora o stručnom osposobljavanju za rad bez zasnivanja radnog odnosa, osobi koja se stručno osposobljava za rad isplati primitak podložan obvezi poreza na dohodak, dužan je obračunati i uplatiti poreze i doprinose za obvezna osiguranja prema posebnim propisima.

Članak 11.

(1) Na sezonskog radnika u poljoprivredi na odgovarajući način se primjenjuju propisi koji uređuju zaštitu zdravlja i sigurnost na radu, a na zaštitu njegovih prava na odgovarajući se način primjenjuje opći propis o radu.

(2) Na sezonskog radnika u poljoprivredi koji ima sklopljen ugovor o sezonskom radu u poljoprivredi ne primjenjuju se posebni propisi kojima je uređen prestanak vođenja nezaposlene osobe u evidenciji nezaposlenih, propisi koji uređuju obustavu ili prestanak prava za vrijeme nezaposlenosti niti propisi koji uređuju prestanak isplate mirovine korisniku mirovine.

Članak 13.

(1) Istekom razdoblja sezonskog rada u poljoprivredi, a najkasnije na kraju kalendarske godine, radi utvrđivanja staža osiguranja provedenog na sezonskim poslovima prema posebnom propisu, sezonski radnik u poljoprivredi je dužan tijelu nadležnom za provedbu mirovinskog osiguranja dostaviti podatak o sezonskom radu u poljoprivredi tijekom te kalendarske godine.

(2) Na temelju podataka iz stavka 1. ovoga članka tijelo nadležno za provedbu mirovinskog osiguranja evidentira svojstvo osiguranika u mirovinskom osiguranju.

(3) Tijelo nadležno za provedbu mirovinskog osiguranja, radi evidentiranja uplata na osobne račune osiguranika drugog mirovinskog stupa, podatke o utvrđenim osiguranicima, prema posebnom propisu o zaštiti osobnih podataka, dostavljat će tijelu nadležnom za vođenje registra osiguranika drugog mirovinskog stupa.

(4) Dnevni iznos plaće, odnosno ostali primici koje je poslodavac isplatio ili dao sezonskom radniku na privremenim, odnosno povremenim poslovima u poljoprivredi, smatraju se primicima od kojih se utvrđuje drugi dohodak i podliježu obvezi poreza na dohodak i obvezi prireza porezu na dohodak.

(5) Predujam poreza na dohodak na primitke iz stavka 4. ovoga članka obračunavaju i uplaćuju poslodavci po stopi od 25% bez priznavanja osobnog odbitka, do posljednjeg dana u mjesecu u kojemu je izvršena isplata ili davanje.

(6) Poslodavci koji isplaćuju ili daju primitke iz stavka 4. ovoga članka obvezni su za te primitke i uplaćeni porez na dohodak, prema posebnom propisu dostavljati izvješća tijelu nadležnom za financije.

(7) Na obvezu podnošenja izvješća iz stavka 6. ovoga članka te na obračun zatezne kamate, zastaru prava na utvrđivanje i naplatu poreza, povrat više uplaćenog poreza ili poreza plaćenog bez pravne osnove, vođenje drugostupanjskog i prekršajnog postupka te druga pitanja vezana uz porez na dohodak, primjenjuju se propisi koji uređuju oporezivanje dohotka te opći porezni propisi.

Članak 15.

(1) Novčanom kaznom od 50.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj poslodavac pravna osoba:

1) ako sezonskog radnika u poljoprivredi zaposli na poslovima koji se ne smatraju privremenim, odnosno povremenim sezonskim poslovima u poljoprivredi (članak 2. stavak 1. podstavak 5.),

- 2) ako prestankom ispunjavanja uvjeta izgubi pravo na olakšicu, a u roku od trideset dana ne obračuna i ne uplati obvezu doprinosa na osnovicu u visini iskorištenog iznosa olakšice ili prema posebnom propisu o tome ne izvijesti tijelo nadležno za financije (članak 5. stavak 2.),
- 3) ako prije početka korištenja olakšice ne pribavi dokaze od tijela nadležnog za provedbu mirovinskog osiguranja, odnosno tijela nadležnog za vođenje evidencije nezaposlenih o ispunjavanju uvjeta za korištenje olakšice (članak 5. stavak 4.),
- 4) ako sklopi ugovor o stručnom osposobljavanju za rad bez zasnivanja radnog odnosa, a ne ispunjava uvjete propisane Zakonom, odnosno ako mu nadležna služba za zapošljavanje nije odobrila korištenje mjere aktivne politike u zapošljavanju, odnosno mjere stručnog osposobljavanja za rad bez zasnivanja radnog odnosa (članak 7. stavak 1.),
- 5) ako ugovor o stručnom osposobljavanju za rad bez zasnivanja radnog odnosa ne sklopi u pisanom obliku (članak 8. stavak 1.),
- 6) ako osobi koja ima ugovor o stručnom osposobljavanju za rad bez zasnivanja radnog odnosa naloži prekovremeni rad bez njezine pisane izjave o dobrovoljnom pristanku na takav rad (članak 8. stavak 2.),
- 7) ako ugovor o sezonskom radu za obavljanje privremenih, odnosno povremenih sezonskih poslova u poljoprivredi, za svaki radni dan ne sklopi prije početka rada (članak 10. stavak 1.),
- 8) ako zaposli sezonskog radnika u poljoprivredi u trajanju dužem od devedeset dana tijekom kalendarske godine (članak 10. stavak 4.),
- 9) ako ugovor o sezonskom radu za obavljanje privremenih, odnosno povremenih sezonskih poslova u poljoprivredi, sklopi s osobom izuzetom člankom 2. stavkom 1. podstavkom 4. ovoga Zakona, ili s maloljetnikom, ili s osobom koja koristi roditeljska prava prema posebnom propisu (članak 10. stavak 5.).

(2) Novčanom kaznom od 10.000,00 do 30.000,00 kuna za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se poslodavac fizička osoba i odgovorna osoba pravne osobe.